

saadan Maade, at derved Skade afværges for de tilgrænsende Naboere, og det forekommer mig, at den sidste ærede Taler (Nørgaard) consequent maa komme til det samme Resultat. Vel hørte jeg, at han talte om „20 Aar“ og om „Naboer“, men paa Havet gives ingen Naboer, og der er Ingen, der er i det Tilfælde, at han har erhvervet Ret til samme ved Hævd. Der kan ikke her finde nogen anden Benyttelse Sted end den, der stiltiende indvømmes af den ene rette Eier, nemlig Staten. Paa den anden Side er jeg med den ærede Taler aldeles enig, og altsaa med den ærede Ordfører uenig i, at der ikke er nogen Grund til at give en almindelig Bestemmelse i saa Henseende, og derfor vilde jeg paa ingen Maade have givet min Medvirkning til en saadan Lov, der vilde fredlyse den hele Forstrand i en vis Afstand fra de tilstødende Eiendomme paa Kysten. Lovens Niemed vilde ved en saadan Forstrift heller ikke paa nogen Maade blive fyldestgjort, efter som det jo ikke alene kommer an paa Afstanden fra Kysten, men ogsaa paa Havets Dybde, saaledes at hvad der bliver for stor en Afstand paa et Sted, bliver en for kort paa et andet Sted. Jeg er altsaa med den ærede Taler enig i, at der kun undtagelsesviis vil søles Trang til en saadan Bemyttelse, og at der saaledes ikke er nogen Grund til ved et almindeligt Forbud at gjøre Indgrib i den Frihed, som Andre uden Skade kunne benytte; men denne Lov gaaer netop — hvilket den ærede sidste Taler vil see, naar han atter læser Loven igjennem — ikke ud paa at opstille et almindeligt Forbud, men kun paa at give Bedkommende paa de enkelte Steder, hvor Saadant er nødvendigt, Afgang til at kunne værne om deres Ret, og altsaa kunne alle de Medlemmer, der sætte Priis paa, at den frie Afgang til at benytte Steen, Leer o. s. v., kort sagt Alt hvad der findes paa Forstranden, ikke maa blive indskrænket mere, end nødvendigt er til Bemyttelse af Eiendomsretten, steinme for Loven. Loven vil, som sagt, kun komme til Anvendelse paa de Steder, hvor det er nødvendigt, og er altsaa ingen almindelig Lov. Hvad angaaer det Forslag, som Udvalgets Fleertal, og subsidiairt ogsaa dets Mindretal, har stillet, da kan jeg ikke tiltræde samme. Jeg har været i nogen Tvivl, om ikke det hele

Spørgsmaal var af altfor ringe Betydning til at være Gjenstand for en særegen Lov; den forrige Indenrigsminister var saaledes af den Mening, at dette var en Sag, der maatte høre ind under den almindelige Lovgivning, og som ikke egnede sig til at gjøres til Gjenstand for en særegen Lovgivning. Jeg har imidlertid troet, at de almindelige Regler om Skadeserstatning ikke vare tilstrækkelige her paa Grund af Vanskeligheden ved at forstaae Deviis saavel for Factum som for Causalforbindelsen imellem Factum og den deraf opstaende Skade i Forbindelse med den præsumtive Uvederhæstighed hos de Personer, man skulde have Regres til, og at der altsaa var tilstrækkelig Anledning til at søge at udfinde en virksommere og simplere Maade, hvorpaa en saadan Bemyttelse kunde opnaaes. Det er i Genhold hertil, jeg har indladt mig paa Udkastet, der kun giver dem, der trænge til en saadan Rettsbemyttelse, en bekvemmere Afgang til at opnaae den. Var jeg saaledes end i nogen Tvivl om, hvorvidt denne Sag fortjente at gjøres til Gjenstand for en særegen Lov, er jeg aldeles ikke i nogen Tvivl om, at den paa ingen Maade fortjener en saadan Oprettelse af en ny Rettsinstitution, som den, Udvalget foreslaaer; og naar den ærede Ordfører har sagt, at han først her i Salen kunde komme til Kundskab om min Mening i saa Henseende, har jeg ingen Skyld heri, da det hidrører fra, at der ikke har været aabnet mig Afgang til at kunne conferere med Udvalget. Det blev med fuldkommen Frie paa beraabt af den ærede Ordfører, at Danmark allerede er saaledes overskudt med Institutioner og Bestillingsmænd; at man vel skulde betænke sig paa at forøge deres Antal; de Grunde, der ere anførte for dog at gjøre det her, kan jeg ikke erkjende. Der er hrtret Tvivl om, hvorvidt Landvæsenkommisfærerne skulde besidde de fornødne Kundskaber til at afgjøre disse Sager. Dette kan jeg ikke indsee nogen Grund til. Valget af dem foregaaer jo under de meest betryggende Former, og der kan ingen Tvivl være om, at de i alle saadanne Forhold ere de meest kundige Mænd; naget det ganske vist ikke netop er denne Slags Sager, hvormed de i Reglen have at gjøre, ere de dog ikke Landmænd i den Grad, at de skulde blive søsyge ved at komme